

NATUUR EN BOS GEEFT RICHTING

Vlaanderen
is natuur

Honden losloopzones

© Vilda / Yves Adams

In bossen en natuurgebieden horen honden altijd aan de leiband. De algemene aansluitplicht voor honden is belangrijk voor de veiligheid van de andere natuurliefhebbers en om planten en dieren te beschermen. In hondenlosloopzones kunnen honden - onder toezicht van hun baasje - wel vrij rondlopen.

Daarom moet een hond aan de leiband

1. Voor de veiligheid van kinderen en volwassenen

Veel mensen schrikken op of weten niet hoe ze moeten omgaan met een loslopende hond. Drie op vier recreanten voelen zich niet comfortabel bij loslopende honden. Laat iedereen zorgeloos van de natuur genieten: hou je hond daarom aan de lijn.

2. Voor de rust van de fauna

Grondbroedende vogels en kwetsbare kleine zoogdieren kunnen last ondervinden van rondsnuffelende honden die van de paden afwijken.

Hondenlosloopzones zijn speciaal afgebakende groene zones waar honden vrij kunnen loslopen onder het toezicht van hun baasje

Wilde dieren kunnen een loslopende hond ervaren als een bedreiging of een gevaarlijk roofdier. In grazende kuddes ontstaat onrust. Sommige opgeschrikte dieren lopen zich letterlijk te pletter, raken gekwetst of worden zelfs gedood.

3. Voor de bescherming van de flora

Een groot deel van het leven in de natuur speelt zich laag tegen de grond af. Loslopende honden kunnen beschermde of zeldzame planten beschadigen.

Hondenlosloopzones in Vlaanderen

Natuur en Bos legde in ruim 40 bos- en natuurgebieden hondenlosloopzones aan. Dat gebeurt meestal op vraag van hondenbaasjes uit de buurt.

Op www.natuurenbos.be/hondenzones vind je een overzicht van alle hondenlosloopzones in Vlaanderen.

Terreinbeheerders die een hondenlosloopzone willen inrichten kunnen voor advies en goedkeuring terecht bij Natuur en Bos

De ideale hondenlosloopzone ziet er zo uit

Een hondenlosloopzone kan in **alle openbare bossen, natuurgebieden, privébossen en op graslanden** voorkomen. Elke eigenaar of terreinbeheerder is vrij om een hondenlosloopzone in te richten. Van provincies over gemeenten tot natuurverenigingen en zelfs privé-eigenaars. Wil je in je gemeente of stad zelf een hondenlosloopzone aanleggen? Dan zetten we je graag op weg. Geen strikte regels, maar richtlijnen om je ideale hondenlosloopzone aan te leggen.

1. Een goede locatie voor je hondenlosloopzone is makkelijk bereikbaar, nabij een woonkern of parking en tussen de 500 m² en meerdere hectares groot.
2. Maak de locatie zichtbaar met
  - een herkenbaar bordje
  - een bankje om voortdurend toezicht te houden
  - een bord met het reglement
  - een hondentoilet of hondenpoepvuilnisbak
  - natuurlijke landschapselementen zoals glooiingen, een waterpartij of een poel, enkele grote bomen en heggen en struiken

3. Een omheining of begrenzing kan visueel en fysiek nuttig zijn. Zowel voor de veiligheid van wandelaars en honden als voor andere dieren. Dat betekent niet dat je de zone hermetisch moet afsluiten. Denk aan grenzen in natuurlijke materialen (wilgenvlechtwerk, haag,...), met één of meerdere klaphekken als toegang.

Maar voor we de honden loslaten: enkele aandachtspunten

Wie een hondenlosloopzone inricht in een bos- of natuurgebied, moet een specifieke **toegankelijkheidsregeling** aanmaken. Daarin staan de recreatieve mogelijkheden van domeinen vastgelegd. Net zoals bij speelzones (zie kompasnaald 'Speelzones'). Meer info op www.natuurenbos.be/beleid-wetgeving/natuurgebruik/activiteit-organiseren/toegankelijkheidsregeling

Voor de hondenlosloopzone zelf is geen specifieke vergunning nodig. Een vergunning blijft wél nodig voor bijvoorbeeld het kappen van bomen of het plaatsen van rasters in een bos (zie kompasnaald 'Kappen van bomen').

Subsidies voor de aanleg zelf zijn er niet. Wel zijn er openstellingssubsidies voor gebieden van minstens 5 hectare met een goedgekeurd natuurbeheerplan en een toegankelijkheidsreglement.

Kijk ook na of je hondenlosloopzone niet in een beschermd gebied ligt. Indien in bos- of natuurgebied leg je je ontwerp best eens voor aan Natuur en Bos.

Vermeld duidelijke afspraken

Hondeneigenaars zijn verplicht om zelf de uitwerpselen van hun hond op te ruimen. Toch raken hondenzones vaak alsnog bevuild. Breng dit - en andere afspraken (o.m. de aansprakelijkheid) - extra onder de aandacht via duidelijke voorschriften.

Zorg ook voor een goed omschreven onderhouds-beheer van de hondenloopzone in het natuur-beheerplan (zie kompasnaald 'Natuurbeheer in één plan'). Een goede peter of meter (bijvoorbeeld een hondenschool uit de buurt) kan hierbij helpen.

- Houd uw hond aan de lijn tot in een hondenloopzone.
- Ruim ook in een hondenloopzone de hondenoep op en deponeer die in de hondenoepvuilnisbak.
- Deponeer overig afval, zoals verpakkingen van eten en drinken, in de gewone vuilnisbak.
- Houd uw hond rustig, denk aan de burens. Geluidsoverlast in en rond een hondenloopzone door u of uw hond is verboden tussen 22 uur en 7 uur.
- Houd het veilig voor andere mensen en honden.

Zo herken je een hondenloopzone

- Hier mag de hond vrij rondlopen
- Zo herken je een hondenloopzone
- Blijf als baasje wel in de buurt

- Honden zijn toegelaten op de wandelpaden
- Maar hou de hond aan de leiband
- Gemeente bepaalt waar op het openbaar domein (buiten de hondenloopzones) de hond aan de leiband moet

- Honden niet toegelaten
- Zelfs aan de leiband geen honden toegelaten
- Dit komt onder andere voor in bepaalde natuurreservaten of begrazingszones

Wist je dat?

- Een op vijf Vlaamse gezinnen heeft een hond als deel van de familie. In totaal leven er dus zo'n 769.000 honden die af en toe eens beweging nodig hebben.
- Een hondenlosloopzone kan ook een andere vorm krijgen dan een (omheinde) groenzone. Zoals een wandellus langs een aangeduid tracé in het bos. In dat geval is de lus idealiter minimaal twee kilometer lang. Meerdere aaneensluitende paden zorgen voor variatie en maken het nog aantrekkelijker.
- Wanneer de hondenlosloopzone een open grazige strook is, spreekt men soms ook van een hondenweide.
- Slecht onderhouden voorzieningen verhogen het onveiligheidsgevoel en zetten aan tot vandalisme.
- Loopt een hond vrij rond in een natuurdomein en in niet-hondenlosloopzone, dan kan de natuurinspecteur of boswachter een aanmaning geven.

Voor technische informatie en aanpak, raadpleeg het Vademecum voor 'Recreatieve infrastructuur' –

<https://inverde.be/natuur-in-je-buurt-recreatieve-infrastructuur> (p.57-60)

Voor inspiratie, maar ook voor informatie over domeinbeheerders, machtigingen en beheerplannen –

<https://www.natuurenbos.be/hondenzones>

Contact

Relatiebeheerder, boswachter/
regiobeheerder van Natuur en Bos

Natuur en Bos
Havenlaan 88 bus 75, 1000 Brussel

T 02 553 81 02

E anb@vlaanderen.be

Provinciale diensten:

- Antwerpen:
aves.ant.anb@lne.vlaanderen.be
- Limburg:
aves.lim.anb@lne.vlaanderen.be
- Oost-Vlaanderen:
aves.ovl.anb@lne.vlaanderen.be
- Vlaams-Brabant:
aves.vbr.anb@lne.vlaanderen.be
- West-Vlaanderen:
aves.wvl.anb@lne.vlaanderen.be

Notities
